

Школска 2014/2015. година
Републичко такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

I разред

Шифра: _____

1.	<p>Заокружи слова испред тачних одговора.</p> <p>а) У периоди хуманизма се радикално раскида са тековинама средњег века. б) Хуманизам се развија у дијалогу са средњовековном традицијом. в) Позиција аутора у хуманизму и средњем веку је сродна. г) У књижевности, разлика између хуманизма и средњовековне књижевности огледа се у различитим концепцијама света.</p>	
2.	<p>Попуни празнине према следећим захтевима. Дантеово дело <i>Божанствена комедија</i> има три дела (наведи наслове): _____, _____, _____. Сваки део има _____ (број) певања, а укупно дело има _____ (број) певања.</p>	
3.	<p>Допуни исказ да буде тачан. Најстарије житије првог српског архиепископа _____ (навести име) написао је _____ (навести име), хиландарски калуђер око средине XIII века.</p>	
4.	<p>Одреди ком жанру (категорији у оквиру усмених прозних облика) припада следећи одломак.</p> <p>„За смрт Марка Краљевића различно се приповједа: једни веле да га је негдје у селу Ровинама убио некакав каравлашки војвода Мирчета златном стријелом у уста, кад су се Турци били с Каравласима; други казују да му се у таковоме боју заглибио Шарац у некакој бари код Дунава и да су ондје обојица пропали (...)”</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(назив категорије усмене прозе)</p>	

5.	<p>Комбиновањем бројева и исказа повежи одређене теоријске појмове са књижевним делима која се са њима могу довести у везу.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. теорија о соколу _____</td> <td style="width: 50%;">а. <i>Ромео и Јулија</i></td> </tr> <tr> <td>2. пародија _____</td> <td>б. <i>Канџонијер</i></td> </tr> <tr> <td>3. сонет _____</td> <td>в. <i>Дундо Мароје</i></td> </tr> <tr> <td>4. ерудитна комедија _____</td> <td>г. <i>Декамерон</i></td> </tr> <tr> <td>5. трагичка кривица _____</td> <td>д. <i>Дон Кихот</i></td> </tr> </table>	1. теорија о соколу _____	а. <i>Ромео и Јулија</i>	2. пародија _____	б. <i>Канџонијер</i>	3. сонет _____	в. <i>Дундо Мароје</i>	4. ерудитна комедија _____	г. <i>Декамерон</i>	5. трагичка кривица _____	д. <i>Дон Кихот</i>
1. теорија о соколу _____	а. <i>Ромео и Јулија</i>										
2. пародија _____	б. <i>Канџонијер</i>										
3. сонет _____	в. <i>Дундо Мароје</i>										
4. ерудитна комедија _____	г. <i>Декамерон</i>										
5. трагичка кривица _____	д. <i>Дон Кихот</i>										
6.	<p>Пажљиво прочитај следећи пример, па заокружи слово испред назива кратке фолклорне форме коју илуструје дати пример. „Црна куја путем касе Из ње бијело млијеко пада; На камен пада, а) бројалица б) загонетка Камен се распада, в) бајалица г) брзалица Од мене урок отпада.”</p>										
7.	<p>Откриј загонетну личност на основу понуђених података: 1) његова биографија није довољно позната; 2) писао је сонете и драме; 3) његов књижевни допринос утицао је на стварање посебне гране у науци о књижевности која се бави истраживањем његовог живота и дела; 4) Његови књижевни јунаци су: Јаго, Отело, Краљ Лир и др.</p> <p>Загонетна личност је _____. (име и презиме писца)</p>										
8.	<p>Допуни следећи исказ (под а) и заокружи број испред тачног одговора (под б).</p> <p>а) Држићево дело <i>Новела од Станца</i> жанровски се може одредити као _____.</p> <p>б) Реч „новела” у наслову односи се на: 1. причу; 2. шалу; 3. историју; 4. биографију.</p>										
9.	<p>У паровима слуга–господар допиши члан који недостаје (по а и б) и заокружи број испред тачног одговора (под в).</p> <p>а) _____ – Санчо Панса; б) Дундо Мароје – _____.</p> <p>в) Особина која повезује Сервантесовог и Држићевог слугу је: 1. љубомора; 2. завист; 3. прождрљивост 4. марљивост.</p>										
10.	<p>Поред тврдњи које се везују за барок напиши Б; поред тврдњи које се односе на класицизам напиши К.</p> <p>а) Назив потиче од шпанске речи која, у преводу, означава перле неправилног облика. _____</p> <p>б) Тежи се идеалима лепоте, хармоније, равнотеже и правилности. _____</p> <p>в) Важан ефекат којем стреме писци јесте да изненаде и зачуде читаоца. _____</p> <p>г) На развој уметности утицала је католичка противреформација. _____</p> <p>д) Поетика овог стила је строго нормативна. _____</p>										

11.	<p>Одреди на коју књижевну врсту се односи дати опис.</p> <p>У савремено доба представља монолошко излагање на тему одређену пригодом, а један од најрепрезентативнијих примера ове врсте је Андрићев текст изговорен у Стокхолму поводом додељивања Нобелове награде за књижевност.</p> <p>Дато одређење се односи на књижевну врсту која се назива _____.</p>	
12.	<p>Заокружи слово испред четири карактеристике које уочаваш у наведеним стиховима песме <i>Песма</i> Владислава Петковића Диса.</p> <p>„То је песма коју рађа мис’о моја и сећање, То је песма мојих дана и часова из прошлости То је песма стара, тешка, једнолика к’о кукање, То је песма са згаришта идеала и младости.”</p> <p>а) укрштена рима б) поређење в) дванаестерац г) опкорачење д) анафора њ) метафора е) епифора</p>	
13.	<p>Откриј који књижевни јунак се крије у наведеном цитату:</p> <p>„У ови град једноме ја дођох на Ивањдан И срјећом мојоме не нађох нигди стан, тер к води туј сједох у овој прем доби; туј мало поједох, па ме санак доби. (.....) Пробудих се у тај час И видјех кон воде, туј гдје с' ти, гди виле Таначце изводе гиздаве и миле.</p> <p>Књижевни јунак је _____, а наслов дела је _____.</p>	
14.	<p>Ретардација је један од битних поступака у техници епског казивања којим се представљају догађаји и доживљаји који су се одиграли пре тренутка саопштења. Ретарирајући епски елементи су:</p> <p>а) расправа; б) дигресија; в) епизода; г) перспектива; д) понављање.</p> <p>(Заокружи слова испред три тачна одговора.)</p>	
15.	<p>Који је писац био заједнички узор Држићу и Молијеру?</p> <p>_____</p>	
16.	<p>На линији напиши назив географског појма (града) на који асоцирају понуђени појмови: двоструко римовани дванаестерац, петраркизам, република, карневал.</p> <p>_____</p>	

17.	<p>Прочитај пажљиво одломак, па одговори на питања:</p> <p>„Знала је да Федерико њу одавно воли и да га она никада није удостојила ни једног јединог погледа; стога за себе рече: <u>’Када бих могла да се к њему упутим или да до њега одем и затражим да ми да тог сокола, који је, као што сам чула, ненадмашан у летењу и од кога он живи? И како бих могла бити толико безобзирна да једног племенитог човека лишим јединог уживања које му је остало?’</u>”</p> <p>Име аутора: _____</p> <p>Наслов дела: _____</p> <p>Назив форме приповедања (облика казивања) у подвученим реченицама: _____</p>	
18.	<p>Заокружи два тачна одговора који дефинишу класицистичку драму.</p> <p>а) Има више паралелних радњи. б) Поштује се јединство места, времена и радње. в) Има строга нормативна начела. г) Нема пролог.</p>	
19.	<p>Прочитај пажљиво строфу из 134. Петраркиног <i>Канџонијера</i>, па одговори на захтеве испод датог примера.</p> <p>„Мира ми нема, а нема ни рата плашим се, надам, ледим, жар сам врели, летим врх неба – земља ми се хвата, не стежем ништа, а грлим свет цели.”</p> <p>а) Назив врсте строфе: _____.</p> <p>б) Назив врсте стиха: _____.</p> <p>в) Назив стилске фигуре у подвученом стиху: _____.</p>	
20.	<p>На линијама напиши имена јунака који изговарају следеће реченице.</p> <p>1. „Непријатељ мој То је твоје име. То би био ти И кад не би био Монтаги.” _____</p> <p>2. Рече се: „тко је намурен није сам” – сад ја по мом Тудешку познам. Нут што је бит човјек и имат јудицију. (...) Ма се је тријеба са с бременом акомодоват; тријеба је бит вјертуозу тко хоће рењат на свијету.” _____</p>	

Број бодова: _____

Тест прегледао/ла: _____

РЕШЕЊА (I разред)**НАПОМЕНА: ТЕСТ СЕ ИСПУЊАВА ЋИРИЛИЦОМ; ОДГОВОРИ ОТВОРЕНОГ ТИПА МОРАЈУ БИТИ УСКЛАЂЕНИ СА ПРАВОПИСОМ.**

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	б) Хуманизам се развија у дијалогу са средњовековном традицијом. г) У књижевности, разлика између хуманизма и средњовековне књижевности огледа се у различитим концепцијама света.	Оба тачна, 1 бод.
2.	<i>Пакао, Чистилиште, Рај</i> 33 (певања); (укупно) 100.	Све тачно, 1 бод.
3.	Светог Саве (Саве)/Саве Немањића, Доментијан	Оба тачна, 1 бод.
4.	Народно, усмено, (културно)историјско предање (предања)	1
5.	1 г 2 д 3 б 4 в 5 а	Четири и пет тачно повезаних парова носе 1 бод.
6.	в) бајалица	1
7.	Вилијем (Вилијам, Виљем) Шекспир	1
8.	а) <u>фарса</u> б) (2.) <u>шалу</u>	Оба тачна, 1 бод.
9.	а) <u>Дон Кихот</u> – Санчо Панса б) <u>Дундо Мароје</u> – <u>Бокчило</u> в) (3.) <u>прождрљивост</u>	Све тачно, 1 бод.
10.	а) Назив потиче од шпанске речи која, у преводу, означава перле неправилног облика. <u>Б</u> _____ б) Тежи се идеалима лепоте, хармоније, равнотеже и правилности. <u>К</u> _____	Четири и пет тачних носи 1 бод.

	<p>в) Важан ефекат којем стреме писци јесте да изненаде и зачуде читаоца. <u>Б</u></p> <p>г) На развој уметности утицала је католичка противреформација. <u>Б</u></p> <p>д) Поетика овог стила је строго нормативна. <u>К</u></p>	
11.	беседа (говор)	1
12.	<p>а) укрштена рима</p> <p>б) поређење</p> <p>д) анафора</p> <p>ђ) метафора</p>	Све тачно (ништа погрешно заокружено) носи 1 бод.
13.	<p>Књижевни јунак: Циво (Циво Пешица);</p> <p>Наслов дела: <i>Новела од Станца</i></p>	Оба тачна 1 бод.
14.	б), в), д)	Све тачно, 1 бод.
15.	Плаут	1
16.	Дубровник	1
17.	<p>Име аутора: (Ђовани) Бокачо</p> <p>Наслов дела: <i>Декамерон</i> (признаје се и <i>Федериго и мона Ђована</i>)</p> <p>Облик казивања: (унутрашњи) монолог</p>	Све тачно, 1 бод.
18.	<p>б) Поштује се јединство места, времена и радње.</p> <p>в) Има строга нормативна начела.</p>	Оба тачна, 1 бод.
19.	<p>а) катрен</p> <p>б) једанаестерац</p> <p>в) контраст</p>	Све тачно, 1 бод.
20.	<p>1. Јулија</p> <p>2. Помет</p>	Оба тачна, 1 бод.